

Et sjeldent brev fra Norge til Australia i 1878.

av Einar Audun Hanstveit

I forbindelse med min samling ”Postbefordring, ambulerende brevhus og postekspedisjoner i Indre Nordhordland”, kom jeg over et interessant og sjeldent brev sendt fra Brudvig til Port Adelaide i Australia. Brudvig poståpneri ble etablert 1.7.1870, men fikk først tilsendt enningsdatostempel med stenskrift i 1876.

Ill.1. Brev fra Brudvig til Australia i 1878.

Brevet til Adelaide er frankert med 25 øre og 10 øre skravert posthorn (NK 27 og NK 25) Dette er det eneste kjente brevet fra Norge til Australia i 1878. Portoen for et enkeltvektig brev pr. 15 g til Australia var 56 øre. Som det framgår av brevet, er minst et frimerke falt av. Brevet er stemplet Brudvig 24.10.1878. Fra Brudvig er det i følge ruten gått med D/S Arne 25.10 1878 til Bergen, hvor det er transittstemplet samme dag. Den raskeste forsendelsen fra Bergen, ville vært med Hammerfest-Hamburg ruten. Et alternativ er at det er gått til Oslo, og videre med tog via Hamburg. I følge W. Wassendens artikkel ”Overland og sjø fra Norge til Sumatra”, var jernbanen den vanligste forsendelsesmåten for post jernbanen fra Norge til Italia. Som et apropos kan nevnes at akkurat i oktober 1878, fikk postmesteren i Bergen i brev fra Marine og Postdepartementet av 21. oktober 1878 refs for å benytte Hammerfest-Hamburg ruten for mye i strid med gjeldende bestemmelser. Etter korrespondanse med det tyske postvesenet, ble det likevel senere akseptert.

I tidligere litteratur vedrørende utenlandske portosatser, har portoen til Australia på denne tiden ofte vært oppgitt til 60 øre. Etter mine undersøkelser, viser det seg at dette ikke stemmer. Portoen var allerede fra 1.7.1875 56 øre. Denne portoen gjaldt kun forsendelser via Brindisi, og med britiske Paketter til blant andre destinasjoner i Sør-Australia. Portosatsen var gjeldende fram til slutten av 1880-tallet, med unntak av perioden 30.4.82-29.6.82.

Brevet som her er frankert med 35 øre viser tydelige spor av at et frimerke er falt av. Spørsmålet blir da hvordan dette har vært frankert. Det mest sannsynlige vil være at det var korrekt frankert. I så fall er det bare et alternativ, og det er at det har vært kombinasjonsporto med skillingsfrimerke.

Dette var fortsatt tillatt i 1878, og frimerket som er falt av, må da være 7 skilling NK 21. En skilling tilsvarte 3,3 øre, og et 7. skillingsmerke ville dekke den manglende forhåndsbetalte porto på 21 øre (overfrankert med drøye 2.øre). Legg merke til at det i tillegg til Postens Circulære nr. 11 1876 (Ill.2.), opereres med porto i både skilling og ører.

Porto- tariffen nr.	Lande og Stæder med Speditionsevåene.	Almindelige Breve.				Vægt- prognation.
		Før omløbets- maade.	Den gamle Porto.			
			med Skilling.	med Brenne.	med Øre.	
12 og 16	B. Lande og Stæder, der ikke tilhøre den almin- delige Postforening. Uruguay og den Argentinske Re- publik via Ocean og med italen- ske Paketter.	Frachtrang af Coblen- zangforening.	15	—	49	pr. 15 Gr.
17, 19, 8, 17	China, Japan, Australien og Ny- Zeeland via Brindley og med briti- ske Paketter.	Betalte, afrettede.	17 28	—	20 14	pr. 15 Gr.

Ill.2. Utdrag av tillegg til Postens Circulære nr. 11 1876.